Digtital Native Teachers

Tilbage i 2001 introducerede Marc Prensky os for begrebet *Digital Natives* og dets modsætning *Digital Immigrants* – begreber der med lidt god ret kan oversættes til ”digitale indfødte” og ”digitale immigranter”. Prensky brugte termen i forhold til en ny generation af studerende, som han mente havde taget den digitale teknologi til sig som en slags modersmål, mens resten af os (vel de lidt ældre generationer) måtte nøjes med at anvende den digitale teknologi med ”accent”, dvs. der var i bund og grund tale om noget, der var lidt fremmed for os.

Om Prenskys nu 20 år gamle sondring (stadig) holder vand, skal ikke her være et tema. De digitale indfødte kom mig dog i hu i det just overståede forårssemester 2020. Som universitetsprofessor kunne jeg ind til for nogle få måneder siden se frem til et ganske normalt forår. Som fagansvarlig var det mit ansvar at få afviklet en række fag med hjælp fra fastansatte kollegaer og eksterne lektorer. Forskellige administrative gøremål (kendt som ukendte) skulle håndteres. Oplæg, netværk, seminarer og forskning passes.

COVID-19

Al dette blev noget anderledes pga. COVID-19 og de deraf følgende tiltag. Forvist blev såvel jeg som mine kollegaer fra den fysiske kontakt med de studerende. Hvor lang tid, at det ville vare ved, kunne ingen på forhånd sige. Vi tyede fluks til en digitalisering af undervisningen – fjernundervisning, om man vil. Nu er der i forvejen sket en vis digitalisering af undervisningen på Juridisk Institut på SDU, også noget der rækker ud over ”strøm til papir” (slides). Men megen undervisning har dog stadig det fysiske møde mellem underviser og studerende som et omdrejningspunkt.

På mit institut var vi i den privilegerede situation i forvejen at have stor erfaring med digital undervisning pga. vores jurauddannelse på deltid, der – hvis ønsket – kan gennemføres som ren fjernundervisning. Såkaldt *blended learning* med sin kombination af traditionel undervisning i et auditorium eller klasseværelse kombineret med livestreaming samt podcast, videoklip og andre asynkrone aktiviteter som digitale tjekspørgsmål eller peergrade har i en årrække været implementeret for dele af undervisningsporteføljen. Det burde i al fald give os et vist forspring i det tidlige forløb af nedlukningen, hvor der var uvished om længden af nedlukningen og konsekvenserne for undervisning og eksamen, nu det skulle fysiske møde helt skulle udfases. F.eks. kunne podcast fra sidste gennemløb af et fag på åben uddannelse genbruges, indtil et nyt forløb blev stablet på benene.

Digital Native Teachers

Fra dag ét af nedlukningen var jeg imponeret over, hvor effektivt mange af mine kollegaer gik til sagen. Selv tilhører jeg uden tvivl den gruppe, der har ”accent” i forhold til det digitale. Det gjorde mange af mine kollegaer ikke: Med stor hast blev kalenderen ryddet. Zoom og andre programmer blev inddraget. Undervisningen blev omlagt, så den ikke længere blot blev en digitalisering af den klassiske forelæsning (strøm til undervisning). Vi er efter min opfattelse nået til generationen af *Digital Native Teachers*. Om de studerende så har samme opfattelse, har mig bekendt endnu ikke været udsat for en videnskabelig undersøgelse.

Indfødte digitale undervisere kan samtlige af universiteternes undervisere næppe kalde sig. Men de ér iblandt os, og det har været en stor fordel i denne Coronatid at have denne generation med på holdet. Vi, der fortsat lever lidt som immigranter i den digitale verden – med mere eller mindre udpræget accent – kan lægge os i slipvinden på deres løsninger til glæde for både os og de studerende.

Fremtiden for fjernundervisning

Om fjernundervisning rent kvalitativt helt kan erstatte det fysiske møde, skal jeg ikke gøre mig klog på. F.eks. er det et spørgsmål, om de studerende nu engang også er blevet så "digitale", at de får det store udbytte ud af denne form for undervisning, hvis digitale undervisningsformer i det hele taget kvalitativt kan erstatte det personlige møde. Således har de studerende ikke nødvendigvis taget tiltag med diskussionsfora til sig. Men den diskussion om passivitet i undervisningssituationen er vel ikke kun "digital". For at få noget ud af undervisningen må også den studerende være "klædt på".

Men for en underviser er digitale kompetencer givet et godt værktøj at have med sig. Og for fremtidens undervisere og studerende vil evnen til at agere i et digitalt undervisningsmiljø givet blive betragtet som en forudsætning. Der har vi allerede været i et stykke tid, vil mange givet mene. Digitalisering er kommet for at blive. Kun omfanget står vist til diskussion.

Af Bent Ole Gram Mortensen, professor